

Dingtuna kyrka

Landskap/län: Västmanland/Västmanlands län

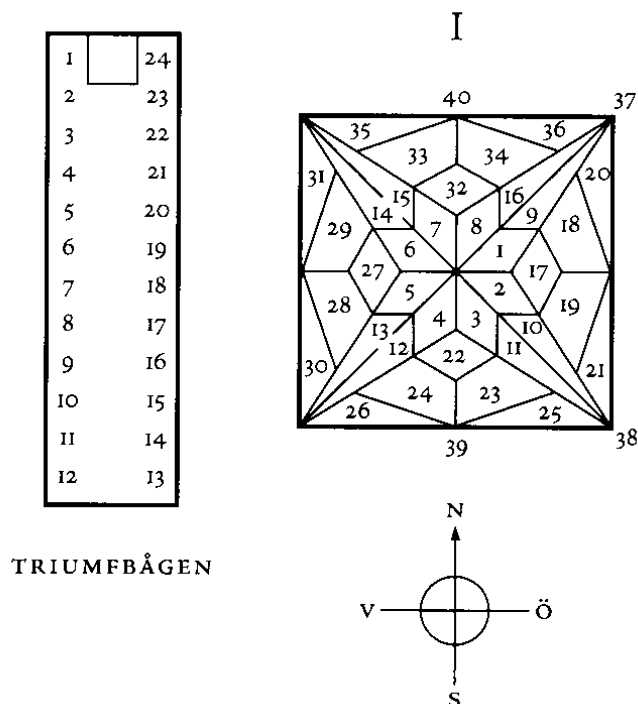
Kyrkoorganisation: Västerås stift, Dingtuna-Lillhärads församling

Plats: Dingtuna

Koordinater: 59°34'9.26"N 16°24'6.43"Ö

Målningarnas skapelseid: Mellersta skapelseperioden, cirka 1470 till slutet av 1480-talet

Målningarnas kondition: God

Kyrkan byggdes omkring 1300. Valv slogs cirka 1475; två stjärnvalv med ovanligt stor spännvidd.

Kyrkan försågs med kalmålningar efter att valven slagits, någon gång 1475–80. Målningar kalkades över 1649. 1735 rasade västra valvet vilket medförde att dess målningar försvann för evigt. De målningar vi känner idag knackades fram och restaurerades 1898. Restaureringen gjordes bitvis ganska hårt. Målningarna konserverades och rengjordes 1968.

Målningarna idag

Dingtuna kyrka har idag ett valv, ett stjärnvalv, som är dekorerat. Det är det östra valvet. Dessa målningar är i rätt gott skick, även om de är rätt hårt restaurerade. Målningar finns också på triumfbågens undersida. Det finns inga bevarade målningar på vägarna. Något dekorerat vapenhus finns inte.

Målningarnas tillgänglighet

Predikstolen skymmer något av målningen ”Jesse rot” i den norra delen av triumfbågen. Orgeln och orgelläktaren skymmer inga målningar då valvet vid orgelläktaren saknar målningar.

Travé I

Valvet

- 1–8. Åtta änglar med språkband.
- 9–16. Ornamentala rankor. I de fyra östliga valvkapporna (svicklarna) uppkommer rankorna ur människoliknande figurer.
17. Nådstolen, dvs. Gud Fader som håller korset med Kristus i sina armar. Den Helige Ande i en duvas skepnad sänker sig över Kristi huvud. Två änglar med rökelsekar flankerar.
18. Abels offer (1 Mos 4:4). Abel sågs som en symbol för Kristus, och även för Kyrkan.
19. Kains offer (1 Mos 4:3–5). Kain sågs som en typologisk förebild för Synagogan.
20. Kain dödar Abel (1 Mos 4:8).
21. Kain inför Gud (1 Mos 4:9–10).
- 22a. Johannes Döparen (Luk 1:57–80, 3:1–20).
- 22b. S:t Antonius med sin klocka.
23. Marias begravning.
24. S:t Olofs seglats.
25. Evangelisten Matteus med sin symbol, en bevingad människa, avbildad i en och samma gestalt.
26. Evangelisten Johannes med sin symbol, en örn.
27. Simson bänder isär lejonets käftar (Dom 14:5–6; jfr BP 28/.h.).
28. Simson bär Gazas stadsportar (Dom 16:1–3; jfr BP 29/.i.).
29. Delila klipper Simsons hår (Dom 16:16–22).
30. David med stenslunga i händerna (1 Sam 17).
31. Goljat slagen av David (se bibelhänvisning till 30 ovan).
32. Marias förhärligande. På ömse sidor musicerande änglar (jfr BP 36/.q.).
- 33a. Salomo upphöjer sin mor Batseba (1 Kung 2:19; jfr BP 36/.q.).
- 33b. Ester inför Ahasveros/Xerxes (Est 2:16–18; jfr BP 36/.q.).
34. Marias död.
35. Evangelisten Lukas med sin symbol, en ox.
36. Evangelisten Markus med sin symbol, ett lejon.
37. Räv som fångat en gås (symbol för en av dödssynderna, *gula*, frosseriet).
38. Björn som fångat en fisk.
39. Ugglor.
40. Örn.

Triumfbågens undersida

1. Abraham.
2. Judas.
3. Osias.
4. Amon.
5. Turbanpydd profet.
6. David.
7. Sefanja.
8. Hosea.

9. Sakarja.
10. Balaam i Fjärde Mosebok.
11. Jesaja.
12. Jesaja.
13. Obenämnd profet.
14. Hesekiel.
15. Malaki.
16. Sefanja.
17. David.
18. Hosea.
19. Salomo.
20. Hesekiel.
21. Daniel.
22. Jeremia.
23. Josafat.
24. Obenämnd profet. Under Jesse rot på norra sidan av triumfbågen, bakom predikstolen.
25. S:t Göran dödar draken.